

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027. Βασικά στοιχεία σχεδιασμού

Δρ. Μιχάλης Γ. Γκούμας

Αν. Προϊστάμενος Μονάδας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης - χαρακτηριστικά

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης χαρακτηρίζεται από τον προσδιορισμό **στρατηγικών περιοχών παρέμβασης** (προτεραιότητες), ο οποίος βασίζεται τόσο στην ανάλυση των ισχυρών σημείων και των δυνατοτήτων της οικονομίας όσο και στη Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης στην οποία συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Είναι εξωστρεφής προσέγγιση και υιοθετεί μια **ευρεία άποψη για την καινοτομία** και υποστηρίζεται από αποτελεσματικούς μηχανισμούς παρακολούθησης.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης - Αρχιτεκτονική

Η Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης την περίοδο 2021-2027 θα είναι εθνική με περιφερειακές εξειδικεύσεις, σε αντίθεση με την περίοδο 2014-2020 που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν ανεξάρτητα μία εθνική και 13 περιφερειακές στρατηγικές.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης - Αρχιτεκτονική

Πλεονεκτήματα:

- Συγκέντρωση των πόρων και των προσπαθειών σε ένα συγκεκριμένο σύνολο τομέων προτεραιότητας ώστε να επιτευχθούν καλύτερα αποτελέσματα.
- Συντονισμός μεταξύ των δράσεων που υλοποιούνται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις, κενά κ.λπ.
- Δυνατότητα χρηματοδότησης από το εθνικό σκέλος δράσεων που ενδιαφέρουν περισσότερες από μία περιφέρειες καθώς και διαπεριφερειακών συνεργασιών.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης - Αρχιτεκτονική

Πλεονεκτήματα (συνέχεια):

- Αξιοποίηση της εμπειρίας που αποκτήθηκε από την υλοποίηση των Στρατηγικών Έξυπνης Εξειδίκευσης σε περιφερειακό επίπεδο την περίοδο 2014-2020 καθώς και των αντίστοιχων δομών.
- Διαμόρφωση εθνικών και ταυτόχρονα τοπικά δομημένων (place-based) πολιτικών.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης – Όραμα

Όραμα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης αποτελεί η μετάβαση σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο, κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο, στηριζόμενο στη γνώση και στην αξιοποίησή της μέσα από την παραγωγή υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών, με προοπτική ενσωμάτωσης σε Διεθνείς Αλυσίδες Αξίας.

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης – Τομείς προτεραιότητας

Οκτώ τομείς προτεραιότητας:

- Αγροδιατροφική Αλυσίδα
- Βιοεπιστήμες, Υγεία, Φάρμακα
- Ψηφιακές Τεχνολογίες
- Αειφόρος Ενέργεια
- Περιβάλλον και Κυκλική Οικονομία
- Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα
- Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία
- Τουρισμός, Πολιτισμός και Δημιουργικές Βιομηχανίες

Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης – Τομείς προτεραιότητας

- Οι 8 τομείς προτεραιότητας ταυτίζονται ουσιαστικά με τους αντίστοιχους της περιόδου 2014-2020. Αυτό θα διευκολύνει, μεταξύ άλλων, την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τις δράσεις έρευνας και καινοτομίας της περιόδου 2014-2020.
- Οι τομεακές προτεραιότητες εξειδικεύονται περαιτέρω κατά τη **διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης**, στην οποία συμμετέχουν οι φορείς της τριπλής / τετραπλής έλικας.

Στρατηγικοί Στόχοι

1. Αύξηση της παραγωγής νέας γνώσης
2. Αποτελεσματική αξιοποίηση και διάχυση νέας γνώσης
3. Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός– υιοθέτηση καινοτομιών
4. Ανάπτυξη, Δικτύωση & Διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων
5. Αύξηση της εξωστρέφειας - Συμμετοχή σε Ερευνητικές, Τεχνολογικές και Επιχειρηματικές Διεθνείς Αλυσίδες Αξίας

Πεδία (τομείς) παρέμβασης

- Ανθρώπινο Δυναμικό (Έρευνα & Παραγωγή)
- Υποδομές Έρευνας και Καινοτομίας
- Μηχανισμοί, Υπηρεσίες & Δομές Υποστήριξης της Καινοτομίας
- Σύνδεση Έρευνας και Παραγωγής
- Ψηφιακός Μετασχηματισμός
- Κανονιστικό Πλαίσιο (Νομοθεσία, Διοίκηση, Φορολογία)
- Προώθηση καινοτομίας από τον Δημόσιο Τομέα
- Προβολή – Δημοσιότητα.

Δομή διακυβέρνησης – εθνικό επίπεδο

Τρία επίπεδα διακυβέρνησης:

- **Αποφασιστικό / Στρατηγικό επίπεδο:** Συμβούλιο Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης: αποτελείται από αρμόδιους Γενικούς Γραμματείς, εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και τρία πρόσωπα εγνωσμένου κύρους από το χώρο της επιχειρηματικότητας, της έρευνας και των νέων τεχνολογιών,
- **Επιτελικό / Συντονιστικό επίπεδο:** Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΜΟΝ-ΕΣΕΕ) και Μηχανισμός Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (Πλατφόρμες Καινοτομίας και Innovation Agency).
- **Επίπεδο υλοποίησης και διαχείρισης δράσεων:** Φορείς διαχείρισης και υλοποίησης των επιμέρους δράσεων και έργων.

Δομή διακυβέρνησης - περιφερειακό επίπεδο

- Οι Περιφέρειες εκπροσωπούνται στο Συμβούλιο Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης μέσω της ΕΝΠΕ.
- Επίσης συμμετέχουν στο δεύτερο επίπεδο διακυβέρνησης με τα **αρμόδια για τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης όργανα** που αυτές ορίζουν, ενώ προβλέπεται και η αξιοποίηση των **Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας και Καινοτομίας (ΠΣΕΚ)**.
- Το τρίτο επίπεδο αποτελούν οι **Φορείς διαχείρισης και υλοποίησης** των επιμέρους δράσεων και έργων.

Διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης

- Διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης: Αλληλεπιδραστική και συμμετοχική διαδικασία που εφαρμόζεται για την (περαιτέρω) εξειδίκευση των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
- Συμμετέχουν οι επιχειρήσεις, οι φορείς παροχής γνώσης (πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα), οι φορείς χρηματοδότησης (π.χ. φορείς επιχειρηματικών κεφαλαίων - venture capitalists) και οι αρμόδιοι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- Σε εθνικό επίπεδο, τα όργανα για τη διενέργεια της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης είναι οι Πλατφόρμες Καινοτομίας της ΓΓΕΚ, στις οποίες θα συμμετέχει ενεργά και το Innovation Agency

Χρηματοδότηση

- Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης θα χρηματοδοτηθεί από τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027
- Το εθνικό σκέλος της Στρατηγικής θα χρηματοδοτηθεί κυρίως από το Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα»
- Κάθε περιφερειακή εξειδίκευση θα χρηματοδοτηθεί από το αντίστοιχο Περιφερειακό Πρόγραμμα
- Πρόσθετη πηγή χρηματοδότησης της ΕΣΕΕ θα αποτελέσει το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης

- Έχει σχεδιαστεί και θα εφαρμοστεί σύστημα παρακολούθησης της Στρατηγικής με αξιοποίηση των στοιχείων από την παρακολούθηση των σχετικών δράσεων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.
- Θα αξιοποιηθούν οι δείκτες του European & Regional Innovation Scoreboard.
- Η αξιολόγηση της ΕΣΕΕ (στο μέσον και στο τέλος της περιόδου υλοποίησης) θα απαντήσει σε ερωτήματα σχετικά με τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη χρησιμότητα και τη βιωσιμότητα των δράσεων.

Έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Στις 28 Ιουνίου 2022 συνεδρίασε το Συμβούλιο Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, κ. Δ. Σκάλκου και αποφάσισε να εισηγηθεί στον Υπουργό Ανάπτυξης & Επενδύσεων, κ. Άδωνι Γεωργιάδη, την έγκριση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ) 2021-2027. Ο Υπουργός με απόφασή του ενέκρινε τη Στρατηγική (απόφαση με αριθ. 66021/30-06-2022 (Β' 3359)).

Με την έγκριση και δημοσίευση της Στρατηγικής στο ΦΕΚ επετεύχθη το ορόσημο που συνδέονταν με την εισροή 200+ εκ. € για Εφαρμοσμένη Έρευνα καθώς και 207 εκ. € για ερευνητικές υποδομές από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

